

væsenet nu af en Grund, nu af en anden. Undertiden hedder det, at det og det Nabo-land har rustet sig stærkt, og derfor er man ogsaa nødt til at gøre det. Man betragter det som en Slags Assurancepremie at yde saa store Dvre til Hær og Flaade, at ruste sig til Tænderne i Fredstid for at undgaa Krig. Det forekommer mig derfor at ville være meget heldigt, om man ogsaa kunde arbejde i en anden Retning for dette Maal, arbejde hen til i de forskellige Lande at faa Tvistigheder afgjorte ved Voldgiftsdomstole. Derfor glæder det mig, at man i de senere Aar har afholdt disse interparlamentariske Konferencer, hvor Rigsdagsmænd rundt omkring fra have samlet sig for at tale og forhandle med hinanden med det Formaal for Dje at faa Stridigheder afgjorte ved Voldgiftsretter og saaledes saa vidt mulig undgaa Krigene med deres frygtelige Udelæggelser. Det er dette, Forslagsstillerne have tænkt sig, at man maa arbejde hen til at paavirke den offentlige Mening, saaledes at man saa vidt mulig kan faa udbredt iblandt os og indprentet i vore Børn, at intet er værre end de store Krige, Mennefteslagteriet, og at der er intet større Ansvar, et Mennefte kan paatage sig, end at skulle staa til Ansvar for, at Tusinder og atter Tusinder af vort Folks bedste Sønner skulle blive slagtede paa Slagmarken og nedkules i Jordben eller blive Invalidere og leve af en lille Pension, „dreje paa en Birekasje“ og leve som Krøblinge alle deres Livs Dage. Man vil maaste komme med den Indvending: Hvad kan det nytte, at Danmark ogsaa vil være med og deltage i en saadan Konference? Ja, den Slags Indvendinger rejsses gerne imod enhver god ny Tanke, der kommer frem; men man skal ikke deraf lade sig skræmme bort fra at arbejde for et godt og ædelt Formaal, naar man gør det i god Tro paa, at der nok kan komme noget godt ud deraf. Selv om der ved disse Fredsforeninger blot kan undgaaes en eneste Krig, vil der allerede være vundet noget derved. Med disse Bemærkninger skal jeg paa Forslagsstillernes Vegne anbefale det stillede Udenrigsforflag. Man har tænkt sig, at der kunde vælges 3 Medlemmer af hver af Rigsdagens Afdelinger og maaste tillige 3 Suppleanter; thi det kunde jo hende, at nogle af de valgte fik Forfald, naar de skulde rejse ned til en saadan interparlamentarisk Konference.

Justitsministeren (Mellermann):

Min ærede Kollega Udenrigsministeren, der som bekendt er 199, har anmodet mig om paa hans Vegne at udtale nogle Ord angaaende det her foreliggende Udenrigsfor-

slag, og jeg skal da først bemærke, at Udenrigsministeren allerede af den formelle Grund ikke vil kunne gaa ind paa Udenrigsforflaget, at det ikke stønnes at vedkomme Udenrigsministeriets Budget det allermindste. Udenrigsministeriet har at bestille med den danske Stats Repræsentation over for Udlandet, men det er vel næppe Meningen i dette Tilfælde. Skal der være Tale om den danske Stats Repræsentation over for Udlandet, saa er efter Forsatningen ingen anden end Kongen berettiget til at repræsentere Staten i saa Henseende. Men hvad der ikke er den danske Stats Repræsentation over for Udlandet ligger ganske uden for, hvad Udenrigsministeriet har at gøre med, og Anbringelsen af en saadan Bevilling paa Udenrigsministeriets Budget vilde kun frembringe et falskt Skin af, at der faktisk var Tale om noget saadant som en Repræsentation af den danske Stat. Det er altsaa for det første klart, at i formel Henseende er dette et Udenrigsforflag, der ikke vedkommer Udenrigsministeriets Budget mere end en hvilken som helst anden Del af Budgettet. Men dernæst, dersom man opfatter det, som det vel i Virkeligheden skal opfattes, at her kun er Tale om at yde Rejsestipendier til Rigsdagsmænd, men som af Rigsdagen selv skal uddeles, synes det at være endnu mere klart, at det er noget, som i det hele taget slet ikke vedkommer det diplomatiske Forhold til fremmede Stater. Men hvad selve Sagen angaar, vil jeg som Medlem af Regeringen og efter at have konfereret med min Kollega, tillade mig at udtale, at man heller ikke kan tiltræde Udenrigsforflaget, set fra det Synspunkt, at det skal være Oprettelse af en Slags Rejsestipendier for Rigsdagsmænd, idet man nemlig vil betragte det som et nyt og meget betænkeligt Princip at komme ind paa. Det er jo meget sandt, at det er et i sig selv stont Formaal at virke til Afskaffelse af Krig og Indførelse af Voldgift i Stedet, det er der visnok ingen, der benægter, men derimod turde man nære mere Tvivl om, hvorvidt der ad den Vej, som her indslaaes, vil kunne udrettes noget i den Retning. Det skal jeg imidlertid ikke indlade mig her videre paa; men jeg skal blot bemærke, at der er mange andre lige saa stønne Formaal og Formaal, som der er megen Rimelighed for, at man vilde kunne udrette noget ved, og kommer man først ind paa, at der altsaa skulde kunne oprettes Rejsestipendier for Rigsdagsmænd for at de kunne komme til at bivaane Kongresser og Forhandlinger, som arbejde for det ene stønne Formaal, saa ser jeg ikke, hvorfor man ikke skulde gaa ind paa at bevilge det